

KOKO KROPPA PELITTÄÄ!

– Kehollisia ja pelillisiä menetelmiä maahanmuuttajien kielenoppimiseen ja kotoutumiseen

Ohjaajat: Anita Ahlstrand (ja Päivi Rahmel)

Paja 2.

Aika: ma 26.9.2016

klo 12.30–16.00

Pajan kohderyhmä: Ohjaajat, vertaisohjaajat, suunnittelijat (kouluttajakoulutus)

Pajan tema: KEHOLLINEN KOHTAAMINEN

Menetelmien kohderyhmät:

Maahanmuuttajien kieli- ja toimintaryhmät; harjoitteet sopivat soveltaen hyvin eri kielitasoilla oleville.

KUVALISET MUISTIINPANOT PROSESSISTA VOIMAPAPERILLE (sovittu henkilö/t tekevät tunnin edetessä ja tähän palataan lopussa, kun katsotaan mitä ollaan tehty, dokumentoitu ja arvioidaan...)

Peukunnappaus...

Kuvaus: Kertausta viime kerrasta.

Hauska lämmittelyleikki, joka tuottaa naurua ja jossa opitaan yksinkertaisten ohjeiden seuraamista. Osallistujat asettuvat piiriin seisomaan tai istumaan lähelle toisiaan. Ohjaaja antaa seuraavat ohjeet vaihe kerrallaan rauhallisesti. Samalla

Tavoitteet: Tuttuuden rakentaminen tutulla leikillä/ rituaalilla. Piiriin tuleminen: katsekontakti koko ryhmään; liikkuminen, reaktiot, nauru, yksinkertaisen tehtävänannon seuraaminen liikkeen avulla, koordinaatioharjoitus, keskittyminen, harjoitteen purkaminen: mitä harjoitteessa opitaan; opitun ja koetun sanallistaminen

	<p>ohjaaja näyttää tehtävät kehollisesti ja tarkistaa, että kaikki pysyvät mukana. Täysin kielitaidottomissa ryhmissä harjoitteen voi tehdä jopa täysin non-verbaalisti, mutta siihen voidaan liittää yksinkertaista sanastoa. <i>“Tämä on käsi. Vasen käsi. Nosta nyt vasen käsi ylös!”</i>. <i>“Pane vasen käsi vasemmalla puolella olen eteen. Kämmen (näytä mikä on kämmen) ylös”</i>. <i>“Nosta oikea peukalo ylös! Aseta peukalo oikealla puolella olevan kämmenelle. Peukalon pää koskettaa kämmentä. Nyt lasken 1-2-3-NYT! Kun sinä kuulet nyt-sanan yritä napata naapurin peukalo kiinni. Samalla hetkellä yritä vetää oma peukalosi pois.”</i> Leikki voidaan toistaa vaihtamalla kädet toisinpäin: <i>“Nosta nyt oikea käsi ylös...”</i>. Ihmisiä yleensä naurattaa. Voit sanoa siitä, kuinka nauru ja keskittyminen on tärkeää oppimisessa. Kuuntele myös ryhmän omia kommentteja.</p> <p>OSALLISTUJAT KEHITTELVÄT: Peukun sijasta kynä tai lyhyt keppi tms. väline.</p>	<p>Kielenopetuksen tavoite: Kuunnella ja seurata ohjeita, tunnistaa puheenvirrasta käskymuotoja.</p> <p>Ryhmän lähtötason mukaan opetettavaa kielenainesta voi syventää myös käymällä läpi käskymuotoja: Käskymuoto, yksikön toisen persoonan imperatiivi (muodostetaan yksikön 1. persoonan verbimuodosta): <i>Pane, nosta, yritä, vedä, laita...</i></p> <p>HUOM. Mitä vähemmän osallistujat puhuvat suomea, sitä vähemmän ohjaajan kannattaa käyttää kielellisiä elementtejä. Jos ryhmä ei puhu yhtään suomea, voi kielellinen aines koostua pelkästään asioiden nimeämisestä: Samalla, kun vetäjä nostaa peukun ylös, hän sanoo <i>“peukku”</i>. Leikin jälkeen osallistujat osaavat laskea kolmeen ja nimetä peukun.</p>
<p>Tutustumisharjoitus: Tänä syksynä...</p>	<p>Kuvaus: Seistään piirissä ja jokainen vuorollaan sanoo: Tänä syksynä minä olen... (poiminut sieniiä, kävellyt metsässä...) ja ottaa askeleen piirin sisälle ja tekee tekemistään kuvaavan liikkeen. Kaikki jotka ovat tehneet samaa asiaa ottavat myös askeleen piirin sisälle ja tekevät tekemiseen liittyvän liikkeen (omalla tyylillään).</p>	<p>Tavoitteet: Toisiin tutustuminen, itsestä kertominen, keskittyminen, kehollisen ilmaisun herättely</p> <p>Kielenopetuksen tavoite: Tämä tehtävä kasvattaa sanavarastoa oppijoille tärkeistä asioista. Jos ryhmäläiset puhuvat suomea jo melko hyvin, tehtävä sopii myös perfektin kertaamiseen -> <i>olla</i>-verbi + perfektipartisiippi: <i>olen uinut, olen poiminut, olen juossut...</i> Samalla voi kerrata negatiivin muodostuksen -> <i>olla</i>-verbin preesensin</p>

	<p>Variaatio 1: Yksi seisoo piirin keskellä ja sanoo: Tänä syksynä minä olen... ja kaikki jotka ovat tehneet samaa asiaa, vaihtavat paikkaa ja ilman paikkaa jäänyt siirtyä keskelle ja sanoo uuden asian.</p> <p><i>Variaatio 2: sanomalehdistä on tehty jokaiselle piiriin oma paikka ja joku sanoo: Tänä syksynä minä olen... ja samaa asiaa tehneet siirtyvät vasemmalle seuraavan sanomalehden päälle seisomaan. Yhdellä lehdellä voi olla useampi seisomassa.</i></p> <p>Tarvikkeet: (sanomalehtiä)</p>	<p>negatiivi + perfektipartisiippi: <i>en ole uinut, en ole poiminut, en ole juossut.</i></p> <p>Jos ryhmäläiset eivät vielä puhu suomea kovin hyvin, tehtävässä voi käyttää preesensia ja harjoitella verbeistä yksikön 1. persoonan muotoa: <i>tänä kesänä juoksen, tänä kesänä kerään marjoja...</i></p> <p>Vinkki ohjaajalle: suomen kielen verbit jaetaan taivutustyyppien mukaan kuuteen tyyppiin (1. sano-a, 2. saa-da, 3. tul-la/men-nä/pes-tä, 4. vastat-a, 5. tarvit-a, 6. vanhet-a.) Verbien taivutuksen opetusta helpottaa, kun on itse tietoinen näistä tyypeistä: mallisanat auttavat oppijaa.</p>
<p>Pelastautukoon ken voi, KEHON OSAT</p>	<p>Kuvaus: Aku Anka -hippa periaate; hippa yrittää ottaa kävellen muita kiinni, kun hän lähestyy jotakuta osallistujaa, pyrkii osallistuja pelastautumaan huutamalla jonkun kehon osan ja menemällä kyykkyy. Tukikuvat voivat olla seinällä.</p> <p>Variaatio1: hippaleikki voidaan myös tehdä ilman sanoja, keholla/liikkeellä asia ilmaisten. Tällöin leikissä liikutaan kävellen, jotta ehtii tehdä pelastautumisliikkeensä.</p> <p>Variaatio2: pelastautumisaiheet voivat vaihdella ryhmälle ajankohtaisten teemojen mukaan, esim. suomen kielen sanoja, yhteiskunnallisia aiheita ja sanastoa.</p>	<p>Tavoitteet: vahvistetaan opittua, tarkistetaan mitä ryhmä muistaa tai on sisäistänyt viime kerrasta, hauskuus ja toiminnallisuus...</p> <p>Kielenopetuksen tavoite: Hippa-leikki toimii melkein minkä tahansa asian/sanaston kertauksena (tai jopa "sanakokeena") sen mukaan, mitä sanoja pelastautumiseen pitää käyttää.</p>

	<p>KESKUSTELU VÄLITEHTÄVÄSTÄ JA KOKEUMUKSISTA - YHTEISKEHITTELYN JATKO (halukkaat mukaan, kerättiin pelinkehittelyporukka)</p>	
<p>Villalangat Parien muodostaminen</p>	<p>Kuvaus: Parit villalangoilla; ohjaajalla on osallistuvia pareja vastaava määrä noin 30 - 50 cm pitkiä villalankoja (samaa väriä tai monivärisiä) ja jokainen osallistuja tarttuu yhteen langanpäähän. Irrottamatta langasta yritetään löytää pari, joka on langan toisessa päässä. Tervehditään paria ja tutustutaan lyhyesti.</p> <p>Tarvikkeet: villalankoja, 30 - 50 cm pätkissä tarvittava määrä</p>	<p>Tavoitteet: keskinäisen tuntemuksen syventäminen, kehollinen kohtaaminen, neuvottelu, ryhmän rakentumisen tukeminen, osallisuuden vahvistaminen, turvallisen kontaktin muodostaminen, ryhmäahdistuksen madaltaminen</p> <p>Kielenopetuksen tavoite: Harjoitellaan esittäytymistä ja kuulumisten kyselyä. Opetellaan kertomaan itsestä ja kysymään toiselta harrastuksista, työstä ja kiinnostuksen kohteista. (<i>Mitä sinä harrastat? Mistä sinä tykkäät?</i>)</p>
<p>Minun kehoni...</p>	<p>Kuvaus: paritehtävä. Piirretään voimapaperille toisen ääriviivat ja täytetään oma piirretty keho väreillä, piirroksilla.</p> <p>Jatketaan työstämistä pareittain ja pari sanoo jotain mitä toisen piirroksesta tulee mieleen.</p> <p>Variaatio: piirrettyjen ääriviivojen sisälle liimataan lehdistä leikattuja kuvia. Ääriviivat tehdään sanomalehtisuikaleista, napeista, legoista, pesusienistä, kepeistä...</p> <p>Variaatio 2. Parien kehon kuvat liittyvät toisiinsa ja niistä muodostetaan tarina.</p> <p>OSALLISTUJAT KEHITTELVÄT: paperi kiinnitetään seinälle ja piirretään seisova hahmo (maassa makaaminen ei toimiva</p>	<p>Tavoitteet: oman kehotietoisuuden lisääminen, luovuuden käyttö, yhteistyö, kohtaamisen rakentaminen.</p> <p>Kielenopetuksen tavoite: Itselle tärkeän sanaston opettelu -> kukin saa piirtää omaan kuvaansa itselleen tärkeitä asioita, ja ohjaaja voi auttaa asioiden nimeämisessä (<i>päivänkakkara, sateenkaari, lintu...</i>). Edistyneemmän ryhmän kanssa voi harjoitella omista tunnelmista kertomista: <i>Minulle tulee tästä kuvasta mieleen... Tässä kuvassa on rauhallinen/levollinen/energinen/lämmin tunnelma.</i></p>

	<p>kaikissa ryhmissä), parin varjokuva heijastetaan valon avulla seinällä olevaan paperiin ja piirretään.</p> <p>Tarvikkeet: voimapaperia, isoja paperiarkkeja ja erilaisia kyniä, liituja... teippiä, eri materiaaleja variaatioihin...</p>	
<p>Minun sanani...</p>	<p>Välitsekaus piirissä, yksi sana mitä tulee mieleen mitä on jo tapahtunut itselle koulutuksessa tai yksi sana, joka kuvaa parin piirtämää kuvaa.</p>	<p>Tavoitteet: ryhmän koheesion rakentuminen</p> <p>Kielenopetuksen tavoite: Sanasto ja symboliikka. Tässä tehtävässä edistyneemmän ryhmän kanssa voi käydä läpi sitä, millaisia symboleja eri kulttuureissa on - sen mukaan, millaisia sanoja ryhmässä nousee esiin. Esim. <i>lintu</i> voi symboloida vapautta, <i>puu</i> voi symboloida juurevaa ihmistä...</p>
<p>Meidän kehomme tarinoivat...</p>	<p>Kuvaus: Ryhmätehtävä: parit muodostavat toisen parin kanssa 4 HENGEN RYHMÄT, <i>(piirretyt kehon kuvat (molempien) niin, että parista toinen soittaa ja toinen liikkuu/tanssii. Keskustellaan kokemuksista katsojana, liikkujana ja soittajana. NÄMÄ JÄI POIS.</i></p> <p>Tarinan kerronta; jatketaan työstämistä ryhmässä. 'Jos ryhmä menisi yhdessä jonnekin...' tehdään kuvista neljän lauseen tarina ja still-patsaat kustakin lauseesta. Lauseet muodostetaan aloittamalla sanoilla: Ensin, Sitten, Vielä, Lopuksi. Tarinat esitetään muulle ryhmälle.</p>	<p>Tavoitteet: Kehollisen ilmaisun rohkaisu; ryhmän impulssien kuuntelu; ryhmätyö; sanojen ja kerronnan yhdistäminen kehollistettuihin kuviin; hauskuus; mielikuvitus, koetun kehollistaminen ja jakaminen.</p> <p>Kielenopetuksen tavoitteet: Kokemuksista keskustelu vaatii jo edistyneempää kielitaitoa, aloittelevan kieliryhmän kanssa ohjaaja voi auttaa kuvien ja patsaiden sanoittamisessa.</p> <p>Harjoitellaan ajallista siirtymää osoittavaa sanastoa: <i>ensin, sitten, vielä, lisäksi, lopuksi...</i> (Samalla voi laajentaa harjoitusta muihin ajanilmauksiin: <i>tänä vuonna, viime vuonna, ensi vuonna, ensi viikolla, eilen, huomenna, toissa päivänä...</i>)</p>

	<p>(sanat esillä power pointilla, seinällä tai vaikka tuoleihin kiinnitetyillä papereilla)</p> <p><i>(TÄMÄ JÄI POIS: Minun voimani on... minä haluan... Jokainen seisoo oman kuvan äärellä ja jatkaa lauseita sanoilla/sanalla tai liikkeellä: minun voimani on... minä haluan...)</i></p>	<p>Opetellaan rakenteet</p> <p><i>Minun voimani on... + esim. sanan perusmuoto / inessiivi / adessiivi</i></p> <p><i>Minun voimani on perhe / ryhmä / perheessä / sisälläni...</i></p> <p><i>Minä haluan + objektin sija (rakkautta/ystävän/oman perheen) tai minä haluan + verbin infinitiivimuoto (tehdä työtä / matkustaa)</i></p>
<p>Minun kehoni, minun mieleni, minun leponi... (Anita)</p>	<p>Kuvaus: pariharjoitus. Toinen makaa mahallaan tai on haluamassaan asennossa (istuen, maaten, seisten) ja toinen 'maalaa' = sivelee toisen kehoa valitsemallaan välineellä. Rentoutus tehdään molemmille.</p> <p>Variaatio: Toinen makaa mahallaan tai on haluamassaan asennossa ja toinen asettaa varovasti hernepusseja kehon päälle. Taustalla soi rauhallinen musiikki. Hernepuskien annetaan levätä toisen kehon päällä hetken aikaa, esim. 5 min, ja lähdetään ottamaan niitä pois hyvin hitaasti ja rauhallisesti.</p> <p>Välineet: maalarin telat, maalarin pensselit, pölyhuiskut, hernepusseja...</p>	<p>Tavoitteet: oman kehon ja kehon rajojen tiedostaminen, rauhoittuminen</p>
<p>Meidän prosessimme... minun hetkeni MINÄ...</p>	<p>Kuvaus: piirissä ohjaaja sanoo ja näyttää kuvan (pp-esitys tai kortit):</p> <ul style="list-style-type: none"> - minä opin uusia asioita ryhmässä - minä innostuin ja sain energiaa ryhmässä 	<p>tuokion harjoitusten kertaus, muistelu, mielipiteiden jakaminen</p>

	<ul style="list-style-type: none">- minä opin tunnistamaan vahvuuksiani- ... <p>Jokainen osallistuja katsoo voimaperille muodostunutta kuvallista muistiinpanoa (= harjoitusten kuvia) ja valitaan oma mieluisin kohta, jonka luo mennään.</p> <p>Variaatio: Jokainen joka kokee olevansa samaa mieltä, astuu piirissä askeleen eteenpäin. Ryhmäläiset saavat halutessaan sanoa lisää omia mielipiteitensä.</p>	
--	--	--